

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Національна спілка краєзнавців України

*«Трансформація практичної підготовки в
контексті сучасних законодавчих ініціатив»*
матеріали міжфакультетського навчально-методичного семінару

Тернопіль – смт Славське (Сколівський район)
23-24 червня 2018 р.

Редакційна колегія

Андрій Кузишин, декан географічного факультету, доцент, канд. геог. наук
(відповідальний редактор)

Іван Каплун, керівник виробничої практики ТНПУ

Ярослав Мариняк, в.о.завідувача кафедри географії України і туризму, доцент канд. геог. наук

Володимир Омеляненко, декан факультету фізичного виховання, доцент, канд. пед. наук

Барладин Ольга, в.о. завідувача кафедри здоров'я людини, фізичної реабілітації та безпеки життєдіяльності

Інна Поплавська, доцент кафедри географії України і туризму, канд. геог. наук
(відповідальний секретар)

*Друкується за рішенням Науково-методичної комісії географічного факультету
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,*

протокол № 1 від 10 вересня 2018 р.

«Трансформація практичної підготовки в контексті сучасних законодавчих ініціатив»: Матеріали міжфакультетського навчально-методичного семінару. – Тернопіль: Вектор, 2018. – 00 с.

У збірнику наукових праць включені тексти доповідей викладачів Тернопільського національного педагогічного університету з широкого спектру теоретичних і прикладних питань організації та проведення практик для студентів географічного факультету, факультету мистецтв, факультету фізичного виховання, факультету філології і журналістики, розкрито зміст та теоретико-методичні підходи до проведення практик.

Для викладачів закладів вищої освіти, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, учителів і всіх зацікавлених.

Тексти представлено у авторській редакції мовою оригіналу. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат і інших відомостей.

Адреса редакційної колегії:

Географічний факультет

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

вул. М. Кривоноса, 2

м. Тернопіль, 46027

Тел.: +38 035 436154

e-mail: geo-tnpu@ukr.net

ЗМІСТ

	СТ.
<i>Кузишин А. В.</i> Місце практичної підготовки в нормативно-правових документах, що регламентують діяльність закладів вищої освіти	3
<i>Каплун І. Г.</i> Трансформація педагогічної практики в контексті сучасних законодавчих ініціатив	6
<i>Маркович М. Й.</i> Умови розвитку універсального дизайну	10
<i>Мариняк Я. О.</i> Використання статистичних методів при дослідженні туристичних центрів	13
<i>Вольська С. О.</i> До питання впровадження художніх практик у сучасну систему мистецької освіти	22
<i>Стецько Н. П.</i> Методичні основи комплексної геоекологічної оцінки території регіону при проведенні екологічних практик	24
<i>Нетриб'як М. М.</i> Врахування вимог нормативної документації у практичній підготовці дизайнерів	32
<i>Пацелюк І. І.</i> Формування педагогічних компетентностей студентів засобами планерної практики	34
<i>Поплавська І.В.</i> Характеристика методик оцінки соціально-економічного розвитку територій	37
<i>Каплун І.Г., Чеболда І. Ю.</i> Шляхи оптимізації навчальної польової практики у заповідних об'єктах та виробничої практики студентів-екологів на базі ПЗ «Горгани»	40
<i>Вільгушинський Р. К.</i> Методичні основи виконання об'ємної скульптурної форми	48
<i>Цідило І. І.</i> Нормативні документи в дизайн-проектванні фірмового знака графічними дизайнерами	51
<i>Тобілевич Г. М.</i> Професійне навчання в області ландшафтного дизайну як соціально-педагогічна проблема	54

<i>Вакуленко Л. О., Барладин О. Р., Храбра С. З., Варакута О. П., Грушко В. С.</i>	
Реабілітація учасників бойових дій на сході України (АТО) під час клінічної практики майбутніх фізичних реабілітологів	57
<i>Новицька С. Р.</i>	
Застосування принципі біоцентризму при організації практичної діяльності в екології	60
<i>Омельяненко В. Г., Омельяненко І. О., Практична підготовка майбутніх учителів фізичної культури в контексті євроінтеграції</i>	65
<i>Черешнюк Т. О.</i>	
Оборонні споруди Тернопільського Придністер'я як об'єкт для організації практик студентів спеціальності «Туризм»	70
<i>Ладика П. І.</i>	
Організаційно-правові основи проведення тренерської практики в закладах фізичної культури і спорту	73
<i>Дідук-Ступ'як Г. І.</i>	
Педагогічна практика – базовий потенціал формування професійних компетентностей майбутніх учителів	76
<i>Таранова Н.Б.</i>	
Польова практика з метеорології і кліматології як інструмент підготовки фахівців-географів	86
<i>Флінта Н. І.</i>	
Основні напрями покращення контролю у сфері грального бізнесу	89
<i>Кузів М.П.</i>	
Світло-тіньові моменти як основний засіб трактування живописної площини у виконанні міського пейзажу	92

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАД ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Петро Ладика

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і методики олімпійського та професійного спорту ТНПУ ім. в. Гнатюка

У системі професійної підготовки фахівців з вищою освітою важлива роль приділяється професійно-педагогічній практиці студентів. Вона є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу, направленою на підготовку висококваліфікованих фахівців і здійснюється відповідно до навчального плану, в терміни, передбачені навчальним графіком.

Тренерська практика проводиться в заклад фізичної культури і спорту зокрема. У відповідності до Закону України Про фізичну культуру і спорт [4] заклад фізичної культури і спорту це юридична особа, що забезпечує розвиток фізичної культури і спорту шляхом, зокрема, надання фізкультурно-спортивних послуг. Закладами фізичної культури і спорту, зокрема, є: спортивні клуби, дитячо-юнацькі спортивні школи, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, школи вищої спортивної майстерності, центри олімпійської підготовки, центри студентського спорту вищих навчальних закладів, фізкультурно-оздоровчі заклади, центри фізичного здоров'я населення, центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю. Тренерська практика студентів, яка проводиться у таких заклад, є завершальним етапом професійно-педагогічної підготовки спеціаліста з фізичної культури і спорту, вона забезпечує професійну адаптацію випускників до реальних умов педагогічної праці [2,3,4].

Тренерська практика в ДЮСШ характеризується більш високим ступенем самостійності і відповідальності, розширенням обсягу і складності змісту роботи: студент опановує основними напрямками діяльності тренера-викладача.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є виховання і закріплення інтересу до професії тренера-викладача; виховання професійно значущих якостей особи майбутнього тренера-викладача. **Мета** тренерської практики - формування професійних умінь і навичок студентів для цілісного виконання професійних функцій тренера-викладача [1,4].

Завдання тренерської практики:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів;
- розвиток потреби в педагогічній самоосвіті і постійному самовихованні;
- виховання і закріплення інтересу до професії тренера-викладача;
- виховання професійно значущих якостей особи майбутнього тренера-викладача;
- формування і розвиток професійних умінь і навичок;
- вдосконалення і закріплення основ загально-педагогічних умінь і навичок, набутих в процесі навчання у вузі та під час педагогічної практики в школі;

- вдосконалення професійно-педагогічних умінь і навичок тренера-викладача з обраного виду спорту;
- практична участь студентів в організації і проведенні навчально-тренувальної, виховної, спортивно-масової, науково-дослідної та іншої роботи з метою накопичення педагогічного досвіду.

Зміст роботи студентів під час тренерської практики включає такі види діяльності: **Організаційна робота:** Участь студентів в установчій та підсумковій конференціях; знайомство із спортивною школою, ДЮСШ, СДЮСШОР і спортивною базою; проведення бесіди з директором закладу фізичної культури і спорту, заступником директора, старшим тренером відділення, тренером групи, лікарем; вивчення загального річного плану роботи груп ДЮСШ; підготовка звітної документації.

Навчально-тренувальна робота: ознайомлення з плануванням та обліком роботи груп ДЮСШ; вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи в групах ДЮСШ; складання поурочних робочих планів в закріплених групах (початкової підготовки, навчально-тренувальної групи і групи спортивного вдосконалення); складання поурочних планів-конспектів для закріплених груп (по 2 на кожен віковий групу); спостереження і аналіз відкритих тренувальних занять тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу; проведення 4-х педагогічних аналізів тренувального процесу (тренера та студента-практиканта); проведення хронометражу та побудова фізіологічної кривої тренування (тренера та студента-практиканта); проведення студентом, в якості помічника, навчально-тренувального заняття (протягом першого тижня); самостійне проведення в якості тренера не менш десяти навчально-тренувальних занять з виду спорту за розділами програми ДЮСШ, з використанням різноманітних методів; проведення обліку успішності та іншої навчальної документації і навчально-тренувальної і змагальної діяльності в закріпленій групі (з другого тижня).

Виховна робота в ДЮСШ: надання допомоги в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики; проведення не менш 2-х бесід з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі; кожен студент-практикант на базі закладу фізичної культури і спорту повинен організувати та провести змагання або тестування з виду спорту.

Профорієнтаційна робота в себе включає: виявлення інтересів та здібностей, талановитих спортсменів за допомогою тестування, анкетування; проведення індивідуальних бесід про факультет фізичного виховання ТНПУ ім. В.Гнатюка; розробка сценарію, організації і проведення спортивного свята з професійною спрямованістю з дітьми закладу фізичної культури і спорту; підготовка і оформлення газети про факультет фізичного виховання та спортивних досягненнях студентів, та дітей закріпленої групи ДЮСШ; виконання завдання з гігієни, педагогіки та психології.

Після проходження практики студенти повинні Знати:

- медико-біологічні і психологічні основи спортивного тренування;
- форми і методи планування і організації навчально-тренувальної і змагання роботи;

- методику навчання і тренування у вибраному виді спорту;
- перелік і зміст посадових обов'язків;

Уміти:

- поповнювати запас теоретичних загальних і спеціальних знань і правильно їх використовувати.

- проектувати цілісний навчально-тренувальний процес на основі аналізу та оцінки досягнутого рівня розвитку, стану здоров'я і рівня тренуваності юних спортсменів;

- організовувати власну діяльність тренера-викладача;
- володіти методикою проведення навчально-тренувального заняття;
- виконувати обов'язки суддів у вибраному виді спорту;
- визначати рівень розвитку спеціальних фізичних і психічних якостей спортсменів на різних етапах відбору і тренувального процесу;
- систематизувати матеріали спостережень тренувального процесу;
- контролювати стан спортсменів, вплив на них фізичних навантажень і залежно від результатів контролю, корегувати їх.

Отримані у процесі, вміння і навички можуть бути використані під час вивчення спортивно-педагогічних дисциплін, а по закінченні університету у практичній діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Волков Л. Вікова періодизація тренувальних навантажень у багаторічній підготовці юних спортсменів // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. -2005.-№4.-С 7-11.
2. Демінський О.Ц. Дидактичні основи оптимізації спортивного тренування:Монографія. - К.: Вища школа, 2001. - 238 с.
3. Зайцева В.М. Теорія спортивного тренування з основами методик: Підручник для студ. ІV курсу ВНЗ з ф-тами фізичного виховання. - Запоріжжя: ЗДУ, 2003.-172 с.
4. Закон України Про фізичну культуру і спорт (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст.80)